

Vår saksbehandler: Magne Hopland Engebretsen

Vår dato:
01.04.2016
Deres dato:
31.03.2015

Vår referanse:
2015/2368
Deres referanse:

Hordaland Privatgymnas AS
petter.alvik@akademiet.no

Vedtak om avslag - Ny videregående skole etter privatskoleloven - Hordaland Privatgymnas AS (org.nr. 912902366)

Utdanningsdirektoratet viser til søknad fra Hordaland Privatgymnas AS datert 31. mars 2015 og suppleringer fra søker datert 8. april og 21. mai 2015. Den 26. juni etterspurte Utdanningsdirektoratet manglende dokumentasjon, men dette er ikke sendt inn.

Hordaland Privatgymnas AS søker om godkjenning av 360 elevplasser på Vg1, Vg2 og Vg3 studiespesialiserende utdanningsprogram etter friskoleloven § 2-1 første ledd første punktum, jf. andre ledd bokstav a, livssyn.

Vedtak

Utdanningsdirektoratet imøtekommer ikke søknaden fra Hordaland Privatgymnas AS (org.nr. 912902366) etter friskoleloven § 2-1 første ledd første punktum jf. andre ledd bokstav a. livssyn.

Rettslig grunnlag

Friskoleloven § 2-1. Godkjenning av skolar

Departementet kan godkjenne frittstående skolar og driftsendringar ved godkjende frittstående skolar. Departementet kan godkjenne at ein grunnskole flyttar verksemda si til ein annan kommune eller at ein vidaregåande skole flyttar verksemda si til ein annan fylkeskommune. Ein skole skal ikkje få godkjenning dersom etableringa vil medføre negative konsekvensar for det offentlege skoletilbodet, eller andre særlege grunnar tilseier at skolen ikkje bør godkjennast. Vertskommunen eller vertsfylket skal få høve til å gi fråsegn før departementet gjer vedtak i saka, og dei kan klage på departementet sitt vedtak. Godkjende skolar har rett til statstilskot etter § 6-1 og til å drive verksemd etter lova.

Skolane skal drive verksemda si på følgjande grunnlag:

[...]

a. livssyn

[...]

Opplæringa skal vere på norsk eller samisk. Dette kravet gjeld likevel ikkje internasjonale skolar. Viktige dokument om verksemda etter lova skal i alle høve vere tilgjengelege på norsk eller samisk.

Godkjenninga fell bort dersom ein skole ikkje startar opp verksemda si etter lova i løpet av tre skoleår etter at godkjenning vart gitt. Det same gjeld om drifta etter lova blir nedlagd.[...]"

Postadresse:

Postboks 9359 Grønland, 0135 OSLO

Besøksadresser:

Schweigaards gate 15 B, Oslo
Britveien 4, Molde
Parkgata 36, Hamar

Telefon

+47 23 30 12 00

Telefaks:

+47 23 30 12 99

E-post:

post@utdanningsdirektoratet.no

Internett:

www.utdanningsdirektoratet.no

Bankgiro:

7694 05 10879

Org.nr.:

NO 970 018 131 MVA

§ 2-3. Krav til innhald og vurdering i opplæringa

«Skolen skal drive verksemda si etter læreplanar godkjende av departementet. Det må gå fram av planen kva slag vurderingsformer og dokumentasjon skolen skal nytte. Skolane skal anten følgje den læreplanen som gjeld for offentlege skolar, eller læreplanar som på annan måte sikrar elevane jamgod opplæring, jf. opplæringslova § 2-1 første ledd og § 3-4 første ledd. Elles har skolen sin undervisningsfridom. I samband med godkjenninga fastset departementet kva for tilbod skolen kan gi, og maksimalt elevtal på det enkelte tilbodet.

Departementet kan gi forskrift om krav til læreplanen, vurdering av elevar, klage på vurdering, eksamen og dokumentasjon. Departementet gir forskrift om aktivitetar i grunnskolen som ikkje er opplæring i fag. Departementet kan også gi forskrift om fritak frå opplæring i sidemålet for elevar i grunnskolen som får særleg språkopplæring, om godskrivning av tidlegare gjennomgått vidaregåande opplæring eller praksis, og om fritak for den praktiske delen av kompetansemåla i faget kroppsøving i den vidaregåande skolen.»

Utdanningsdirektoratets vurdering

Lovens minstekrav

Utdanningsdirektoratet har gjennomgått søknaden til Hordaland Privatgymnas AS og finner at den ikke tilfredsstillende friskolelovens minstekrav. Utdanningsdirektoratet har gjort følgende vurderinger:

Registerutskrift fra Enhetsregisteret

Skolen har sendt inn registerutskrift for Oslo Toppidrettsgymnas. Vi har etterspurt registerutskrift for Hordaland Privatgymnas AS, men har ikke mottatt dette.

Vedtekter

Vedtektene til en friskole må synliggjøre skolens grunnlag. Vi viser her til Ot.prp.nr.37 (2006-2007) under punkt 8.2.2 der følgende fremgår: «Departementet foreslo derfor i høringsbrevet at lova skal opne for grunnskolar og vidaregåande skolar som blir etablerte og drivne på eit reelt religiøst grunnlag. Kravet om eit reelt religiøst grunnlag inneber at den enkelte skolen må synleggjere verdigrunnlaget i mellom anna stiftelsesdokumentet og i dei læreplanane skolen skal følgje på det enkelte trinnet.»

I de innsendte vedtektene er ikke det synliggjort at grunnlaget til skolen skal være livssyn, nærmere bestemt livssynshumanisme

Skolens vedtekter oppfyller ikke friskolelovens minstekrav.

Budsjett

Skolens budsjett er vurdert og funnet tilfredsstillende i henhold til økonomiforskrift § 2, krav til budsjett.

Vi minner om friskolelova § 6-3 Krav til bruken av offentlige tilskot og skolepengar.

«Alle offentlige tilskot og skolepengar skal kome elevane til gode. Dette inneber mellom anna at skolen ikkje kan

Postadresse:

Postboks 9359 Grønland, 0135 OSLO

Besøksadresser:

Schweigaards gate 15 B, Oslo

Britveien 4, Molde

Parkgata 36, Hamar

Telefon

+47 23 30 12 00

Telefaks:

+47 23 30 12 99

E-post:

post@utdanningsdirektoratet.no

Internett:

www.utdanningsdirektoratet.no

Bankgiro:

7694 05 10879

Org.nr.:

NO 970 018 131 MVA

a) *gi utbytte eller på annen måte overføre overskot til eigarane eller deira nærstående, verken når skolen er i drift eller om drifta blir nedlagd*

b) *pådra seg kostnader i form av leigeutgifter for eignedom eller lokale som tilhører skolens eigarar eller deira nærstående eller på anna måte pådra seg kostnader som kan innebære at alle offentlege tilskot eller eigendelar frå elevane ikkje kjem elevane til gode.*

Departementet kan gi nærare forskrift om forbod mot utbytte eller anna overføring som nemnt i første ledd.

Departementet kan gi forskrift om korleis skolane skal dokumentere at første ledd er oppfylt og skolane si plikt til å godtgjere at innkjøp og leige er gjort på grunnlag av vilkåra i marknaden.»

Skolens læreplan

Skolen søker om å drive sin virksomhet på grunnlag av livssyn med utgangspunkt i et humanistisk verdigrunnlag. Vurderingen tar utgangspunkt i friskolelovens § 2-1 og § 2-3. Skolen skal følge Kunnskapsløftets læreplaner med unntak av faget Religion og etikk, Vg3, hvor de skal følge eget læreplanverk med faget "Filosofi og livssyn".

Læreplanen skolen har sendt inn er tidligere godkjent av Utdanningsdirektoratet for Heltberg private gymnas Drammen AS, men de er ikke tatt i bruk av skolen. Vi har sett nærmere på vurderingen som ble gjort i dette vedtaket, og ser nå at læreplanen kun delvis oppfylder krav til synliggjøring av livssynshumanisme. Synliggjøringen gjør seg gjeldende på Vg3 og i generell del. Dette er ikke tilstrekkelig synliggjøring, og det er ikke i tråd med den forvaltningspraksisen som gjelder for andre videregående livssynsskoler. Etter en ny faglig gjennomgang, mener vi at synliggjøring av skolens grunnlag også må fremgå også på Vg1 og Vg2, og læreplanen kan derfor ikke godkjennes slik innholdet er nå. Vi viser til Utdanningsdirektoratets nettsider for nærmere informasjon om godkjenning av alternative læreplaner: <http://www.udir.no/Regelverk/Finn-regelverk-for-opplaring/Finn-regelverk-etter-tema/Private-skoler/Rundskriv-Udir-02-2011---Krav-til-lareplaner-for-private-skoler/>

Skolens innsendte læreplan oppfylder ikke friskolelovens krav til synliggjøring, og kan ikke godkjennes.

Inntaksreglement

Skolens inntaksreglement er vurdert og funnet tilfredsstillende etter friskolelovens minstekrav.

Skolen skriver at det kan tas inn elever ved skolen også etter at søknadsfristen har gått ut, dersom det er ledige elevplasser. Vi minner om at skolen ikke vil få tilskudd for elever som tas inn etter elevtellingen 1. oktober, og at disse ikke tas med i beregningen før neste elevtelling.

Skolen kan til enhver tid endre inntaksreglementet innenfor rammene til friskoleloven. Vi understreker at endringer i inntaksreglementet skal gjøres i rimelig tid før skolens søknadsfrist, og kan heller ikke endres så lenge inntaket pågår.

Postadresse:
Postboks 9359 Grønland, 0135 OSLO
Besøksadresser:
Schweigaards gate 15 B, Oslo
Britveien 4, Molde
Parkgata 36, Hamar

Telefon
+47 23 30 12 00
Telefaks:
+47 23 30 12 99

E-post:
post@utdanningsdirektoratet.no
Internett:
www.utdanningsdirektoratet.no

Bankgiro:
7694 05 10879
Org.nr.:
NO 970 018 131 MVA

Henvisningene til privatskoleloven må endres til friskoleloven

Ordensreglement

Skolens ordensreglement er vurdert og funnet tilfredsstillende etter friskolelovens minstekrav.

Henvisningene til privatskoleloven må endres til friskoleloven

Skjønnsmessig vurdering

I tillegg til å vurdere om skolen tilfredsstillende minstekravene i loven, har Utdanningsdirektoratet foretatt en skjønnsmessig vurdering som blant annet er basert på hvilke konsekvenser godkjenningen vil få for den offentlige skolestrukturen, og hvilket behov det er for skolen.

Hordaland fylkeskommune (vertsfylket) er i tråd med friskoleloven § 2-1 første ledd gitt anledning til å uttale seg om saken. I brev datert 10. september 2015 fremgår det at fylkeskommunen er negativ til etableringen. I brevet fremgår blant annet følgende:

«Ei godkjenning av ein ny privat skule i Bergen kommune vil ha negative konsekvensar for den offentlege skulestrukturen. Fylkesutvalet støttar ikkje søknaden om godkjenning.»

Skolen har sendt inn en redegjørelse for elevtallet. Det er i liten grad dokumentert at det er etterspørsel etter en livssynsskole basert på livssynshumanisme. Det eneste argumentet for en livssynshumanistisk skole er følgende:

«Videre følger det av undersøkelser at høyt utdannede mennesker er mindre tilbøyelige til å være religiøse enn lavt utdannede. Yngre er også mindre religiøse enn eldre mennesker. Dette betyr at selv om dagens foreldregenerasjon har en relativt høy andel religiøse, vil deres barn statistisk sett ha en større tilbøyelighet til å ønske en humanistisk rettet skolegang. I Norge er også andelen religiøse mennesker særlig lavt, i forhold til andre nasjonaliteter, både i Europa og i verden for øvrig. Skolen tror derfor at det vil være stor etterspørsel i markedet etter en skole som er basert på en humanistisk læreplan.»

På bakgrunn av at lovens minstekrav ikke er oppfylt, har vi ikke funnet grunn til å konkludere i skjønnsmessige vurderingen. Utdanningsdirektoratet peker i imidlertid på at vi ikke kan se at skolen har dokumentert et behov for inntil 360 elevplasser.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenstående finner Utdanningsdirektoratet ikke å kunne imøtekomme søknaden om godkjenning av ny videregående skole etter friskoleloven § 2-1 andre ledd a. livssyn.

Informasjon om klagemulighet

Utdanningsdirektoratets vedtak kan klages inn for Kunnskapsdepartementet. Etter forvaltningsloven § 29 er fristen for å klage tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem. Etter forvaltningsloven § 32 er det nærmere regler om klagens adressat, form og innhold. Det understrekes at klagen skal sendes det

Postadresse:
Postboks 9359 Grønland, 0135 OSLO

Besøksadresser:
Schweigaards gate 15 B, Oslo
Britveien 4, Molde
Parkgata 36, Hamar

Telefon
+47 23 30 12 00

Telefaks:
+47 23 30 12 99

E-post:
post@utdanningsdirektoratet.no

Internett:
www.utdanningsdirektoratet.no

Bankgiro:
7694 05 10879

Org.nr.:
NO 970 018 131 MVA

forvaltningsorgan som har truffet vedtaket. Etter forvaltningsloven §§ 18 og 19 har parten rett til å se sakens dokumenter.

Vennlig hilsen

Einar Simonsen Plahter
avdelingsdirektør

Magne Hopland Engebretsen
seniorrådgiver

Kopi:
Kunnskapsdepartementet
Hordaland fylkeskommune
Fylkesmannen i Hordaland

Postadresse:
Postboks 9359 Grønland, 0135 OSLO
Besøksadresser:
Schweigaards gate 15 B, Oslo
Britveien 4, Molde
Parkgata 36, Hamar

Telefon
+47 23 30 12 00
Telefaks:
+47 23 30 12 99

E-post:
post@utdanningsdirektoratet.no
Internett:
www.utdanningsdirektoratet.no

Bankgiro:
7694 05 10879
Org.nr.:
NO 970 018 131 MVA